

**NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV**

**ÚZEMNÍ ODBOR
PRACOVNÍSTĚ
V OLOMOUCI**

Elektronický podpis - 04.11.2021
Certifikát autora podpisu:
Jméno: Mgr. František Chupík, Ph.D.
IČO: NTRCZ-75032333
Vydal: PostSignum Qualified CA 4
Platnost do: 08.09.2024

Magistrát města Olomouce
odbor památkové péče

Hynaisova 10
779 00 Olomouc

Váš dopis čj. / sp.zn.: SMOL/271723/2021/OPP/Ka // S-SMOL/222434/2021/OPP

Ze dne / doručeno dne: 27. 10. 2021 / 27. 10. 2021

Naše čj.: NPU-391/88964/2021

Vyřizuje: Mgr. František Chupík, Ph.D., Mgr. Ondřej Belšík

Spisový znak: 820.2

Olomouc 4. 11. 2021

**Olomouc, ul. Denisova, parc. č. 13, 39, 141, 254, 455, 456, 457, 458 a 459, k. ú. Olomouc-město;
MPR Olomouc, rej. č. 1031 ÚSKP ČR**

Doplňující písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče k žádosti podle § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Předmět žádosti:

Žádost o „NOVÉ písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče (dále jen „NPÚ“), podle ustanovení § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v aktuálním znění, ve věci „Středoevropské fórum – studie přístavby v proluce v ul. Denisova, parc. č. 13, 39, 141, 254, 455, 456, 457, 458 a 459, k.ú. Olomouc-město, obec Olomouc.“

Dne 27. 10 t. r. jste se na naše pracoviště obrátili se žádostí o poskytnutí nového písemného vyjádření ve věci *Středoevropské fórum – studie přístavby v proluce v ul. Denisova, parc. č. 13, 39, 141, 254, 455, 456, 457, 458 a 459, k.ú. Olomouc-město, obec Olomouc*. Ve své žádosti uvádíte, že naše písemné vyjádření v dané věci č. j. NPU-391/74280/2021 ze dne 27. 9. t. r. není úplné, řádně odůvodněné a je vnitřně rozporuplné. Dále ve své žádosti uvádíte 9 bodů, na které by nové vyjádření mělo reagovat.

Úvodem si dovoluujeme připomenout skutečnost, na kterou v závazných stanoviscích často odkazujete, tedy že písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče je sice obligatorním podkladem pro správní řízení vedené orgánem státní památkové péče, avšak tento fakt orgán státní památkové péče nijak neomezuje v tom, aby neprováděl další dokazování podle § 51 správního řádu, na základě kterého by zajistil ochranu veřejného zájmu na úseku památkové péče. Orgánu státní památkové péče tedy není nikde stanovena povinnost řídit se odbornými závěry

vyslovenými odbornou organizací státní památkové péče v písemném vyjádření. Pokud se závěry písemného vyjádření nesouhlasí, má povinnost své rozhodnutí řádně zdůvodnit a s písemným vyjádřením se vypořádat jako s každým jiným důkazem získaným v rámci správního řízení.

I když jsme toho názoru, že naše písemné vyjádření ve výše uvedené věci je dostačující, v souladu s principy dobré správy budeme reagovat na Vámi formulovaných 9 bodů v doplňujícím písemném vyjádření.

Ad 1. NPÚ ve svém vyjádření neuvedl, jaké konkrétní hodnoty městské památkové rezervace budou při výstavbě posuzovaného objektu narušeny

V písemném vyjádření č. j. NPU-391/74280/2021 ze dne 27. 9. t. r. jsme z logických důvodů neuvedli, jaké konkrétní hodnoty městské památkové rezervace budou realizací záměru narušeny. Nedospěli jsme totiž k názoru, že by záměr ve svém důsledku i při zohlednění určitých podmínek měl nutně vést k narušení kulturně-historických hodnot městské památkové rezervace. Pokud bychom k takovému závěru dospěli, že ani podmíněná akceptace záměru toto riziko nevyloučí, naše písemné vyjádření by bylo negativní.

Aby záměr kulturně-historické hodnoty památkové rezervace nepoškodil, navrhli jsme uplatnit k jeho dalšímu rozpracování a přípravě v následném stupni projektové dokumentace vícero podmínek. Pokud budou tyto podmínky zohledněny, k eventuálnímu narušení kulturně-historických hodnot chráněného statku památkové rezervace a jednotlivých kulturních památek v bezprostředním okolí zájmového území by podle našeho názoru nemělo dojít.

Ad 2. NPÚ ve svém vyjádření neuvedl míru vlivu výstavby posuzovaného objektu na kulturní památky nacházející se v bezprostředním okolí posuzovaného objektu

V písemném vyjádření č. j. NPU-391/74280/2021 ze dne 27. 9. t. r. jsme vyhodnotili, že část zamýšlených prací by mohla mít negativní vliv na kulturně-historické hodnoty objektů kulturních památek nacházejících se v bezprostředním okolí zájmového území, konkrétně na objekty ul. Denisova č. 824/47 rej. č. 45849/8-3123 ÚSKP ČR, městské opevnění a fragment středověké hradby rej. č. 13789/8-3786 a 11428/9-27 ÚSKP ČR a ul. Denisova č. 291/35, rej. č. 13557/8-3554 ÚSKP ČR. Na základě tohoto vyhodnocení jsme proto uplatnili podmínky, tak aby bylo riziko možného negativního ovlivnění eliminováno. Jedná se o následující podmínky:

a) bude realizován hydrogeologický průzkum v prostorech proluky dotčených novostavbou a na základě jeho výsledků, potvrzujících například existenci podzemních pramenů atp., budou navržena taková opatření, aby nedošlo k nepříznivým změnám hydrologických poměrů v daném území a k nekontrolovanému odvedení vody do konstrukcí objektů okolních kulturních památek a historických staveb.

b) bude realizován statický průzkum objektů kulturních památek či jejich částí dotčených realizací zamýšlených prací (objektu nynějšího Muzea umění Olomouc ul. Denisova č. 824/47 a hradeb) za účelem upřesnění případných stabilizačních zásahů na těchto stavbách v souvislosti s budováním novostavby SEFO. Případný návrh stabilizace předmětných objektů zohlední základní zásady stávající památkové péče při obnově historických staveb, a to úsilí o provedení obnovných prací s co nejmenší mírou zásahů do jejich dochovaných historických stavebních konstrukcí a dále požadavky na kompatibilitu těchto prací a zejména vratnost.

(Upozornění: V případě, že by mělo dojít v souvislosti s budováním novostavby SEFO ke stabilizačním zásahům na objektu kulturní památky ul. Denisova č. 291/35, rej. č. 13557/8-3554 ÚSKP ČR, který není ve vlastnictví MUO, bude třeba statickým průzkum rozšířit i o tuto stavbu.)

c) bude proveden revizní archeologický výzkum k ověření skutečného rozsahu zachování reliktů středověké hradby oddělující Předhradí od lokačního města a k ověření realizace možných

prostupů mezi novostavbou a stávajícím objektem MUO (ul. Denisova č. 824/47). Na základě výsledků revizního výzkumu bude v dalším správním řízení posouzena možnost zachování a obnovy reliktů této hradby. V případě revizním archeologickým výzkumem potvrzené existence kompaktních reliktů hradby budou tyto relikt zachovány (zakonzervovány) a nebude do jejich hmoty stavebně zasahováno, tj. relikt hradby nebudou vytěženy, novostavba nebude založena na těchto reliktech, atp.

d) bude realizována specializovaná stavebněhistorická analýza (vyhodnocení) jednoznačněji určující přesný rozsah dochování kulturní památky městského opevnění rej. č. 13789/8-3786 ÚSKP ČR v severní části areálu (parc. č. st. 39, k. ú. Olomouc-město) a tedy i možnost jeho obnovy či ověření možnosti realizace prostupů mezi parkánem a prostory stávající proluky, a dále bude realizována archeologická sondáž (výzkum) v předmětné lokalitě za účelem ověření možnosti založení zamýšlených staveb a k ověření možnosti případných úprav stávajícího terénu parkánu.

g) terénní úpravy (resp. zvyšování úrovně terénu v zahradách) a novostavba, resp. doplňkové stavby v rámci dvorků, zahrad a parkánu nebudou stavebně či vlastní hmotou navazovat přímo na severní hlavní hradební zeď či parkánovou zídku původního městské opevnění, ale budou odsunuty/odsazeny od hradeb.

Ad 3. *Ve vyjádření NPÚ zcela chybí obecné vyhodnocení posuzovaného objektu, který by měl být posuzován jako celek, nikoliv určovat, jaké jednotlivé záměry nemohou být realizovány a zároveň přitom odkazovat na Regulační plán MPR OL, k čemuž není NPÚ kompetentní*

Na rozdíl od názoru orgánu státní památkové péče se domníváme, že naše písemné vyjádření je možné rozdělit na dvě části, tedy na dva „výroky“.

Se zástavbou na vymezených částech pozemků zájmového území proluky, určených platným Regulačním plánem MPR Olomouc, souhlasila jak odborná organizace státní památkové péče (vizte například písemné vyjádření k souboru změn č. VI Regulačního plánu MPR Olomouc č. j. NPU-302/8701/2009 ze dne 2. 12. 2009 ale rovněž výsledky 14. zasedání Vědecké rady generální ředitelky Národního památkového ústavu v roce 2014), tak i Ministerstvo kultury jako věcně a místně příslušný orgán státní památkové péče (vizte stanovisko Ministerstva kultury č. j. MK 9393/2009 OPP ze dne 3. 12. 2009). Stávající regulativy tedy umožňují výstavbu objektů na těchto vymezených částech předmětných pozemků.

Jinak je tomu podle našeho názoru v případě nádvoří, dvorů a tramvajového depa. Za současných regulativů, které jsou uplatňovány na území olomoucké městské památkové rezervace, nelze schválit obnovu dvou domovních bloků na pozemcích stávajícího tramvajového depa, rozsáhlejší zástavbu na pozemcích nádvoří, dvorů a dvorků stávajícího objektu MUO a novostavby SEFO.

Plocha tramvajového depa je v regulačním plánu vymezena jako pozemky zeleně – parky. Dále se ve výroku regulačního plánu (ve výkrese veřejně prospěšných staveb, opatření a asanací) uvádí, že v místě dnešní tramvajové remízy by mělo dojít k odstranění dodatečných přístaveb za účelem vytvoření parkových úprav a výstavby průchodu Denisova – Koželužská. Přípustné jsou zde podle regulačního plánu stavby a zařízení, které svým účelem a měřítkem odpovídají využívání pozemků a mají doplňkovou funkci (WC, psí záchody, odpočívadla, altány, drobná architektura a mobiliář – plastiky, fontány, pergoly, osvětlení, prvky dětských hřišť, lavičky, odpadkové koše, ...), tedy nikoliv zástavba daných pozemků celými domovními bloky.

Nádvoří a dvory objektu Muzea umění Olomouc ul. Denisova č. 824/47 rej. č. 45849/8-3123 ÚSKP ČR a zamýšlené novostavby SEFO v proluce jsou v Regulačním plánu MPR Olomouc vymezeny jako pozemky uvnitř bloků (vnitrobloky). Obecně jsou zde přípustné terénní úpravy, stavební úpravy a udržovací práce, které v souladu se zásadami památkové péče přispívají k uchování a dotváření specifického charakteru prostorů MPR Olomouc a nemění jejich uspořádání a vzhled, dále jsou zde nepřípustné neadekvátní nové terénní úpravy a nová modelace terénu. Nádvoří objektu ul. Denisova

č. 824/47 rej. č. 45849/8-3123 ÚSKP ČR je v Regulačním plánu MPR Olomouc vymezeno jako nádvoří paláců a dvory historických budov (1), kde je nepřipustné umísťování trvalých staveb. Dvorní část v proluce je pak vymezena jako klidové plochy se zelení (2), kde je přípustné umísťovat drobnou architekturu a vhodný mobiliář, stavby a zařízení, které svým charakterem odpovídají hlavnímu využití pozemků a jejich funkci vhodně doplňují. I v tomto případě tedy není přípustná rozsáhlejší zástavba daných pozemků.

Jelikož regulační plán vzniká v koordinaci s Ministerstvem kultury jako věcně a místně příslušným orgánem státní památkové péče, považujeme tento materiál za jeden ze základních dokumentů vyjadřujících současný stav poznání kulturně-historických hodnot území olomoucké městské památkové rezervace, které je třeba zachovat. Zamýšlenou rozsáhlejší zástavbu na daných pozemcích proto podle našeho názoru nelze za současných podmínek schválit, i když do budoucna ji nelze ani vyloučit. Například v případě pozemků tramvajového depa je možné v obecné rovině uvažovat o obnově zástavby v půdorysné a hmotové struktuře vycházející z doloženého historického řešení. Mezi základní urbanistické regulativy tzv. památkového urbanismu se řadí mimo jiné požadavek na obnovu zaniklé historické urbanistické struktury (vizte Kuča Karel, Kučová Věra, *Principy památkového urbanismu*. Praha 2000, str. 25: „*Je nezbytné navrhnout žádoucí půdorysné a hmotové dotvoření území v těch partiích, kde byla starší urbanistická koncepce narušena nebo zcela zanikla.*“). Zájmem státní památkové péče by tedy mělo být i případné budoucí zastavění pozemků tramvajového depa. V této věci by však bylo nutné iniciovat změnu stávajícího regulačního plánu. Proto jsme také v písemném vyjádření č. j. NPU-391/74280/2021 ze dne 27. 9. t. r. ve vyhodnocení uvedly závěr č. II, že **„k případné akceptovatelnosti či neakceptovatelnosti další části zamýšlených prací – k návrhu obnovy dvou domovních bloků na pozemcích stávajícího tramvajového depa, k návrhu rozsáhlejší zástavby a staveb na pozemcích nádvoří, dvorů a dvorků stávajícího objektu MUO a novostavby SEFO – se nemůže naše územní odborné pracoviště NPÚ vyjádřit, jelikož navrhovaná zástavba podle našeho názoru není v souladu s aktuálními regulativy opatření obecné povahy č. 1/2021, jímž byl vydán Regulační plán městské památkové rezervace Olomouc. Naše pracoviště není věcně a místně příslušné vyjadřovat se k návrhům změn regulačního plánu. Vyjádření jako podklad pro stanovisko věcně a místně příslušného orgánu státní památkové péče, v daném případě Ministerstva kultury, poskytuje generální ředitelství NPÚ, jehož odborný názor v této problematice nemůžeme předjímat.“**

Ad 4. NPÚ se nevypořádal s návazností posuzovaného objektu na historické stavby na hranici uliční čáry

Z formulace tohoto bodu není zcela zřejmý jeho vlastní smysl, tedy co se onou návazností na objekty na hranici uliční čáry přesně myslí, zda se jedná o problematiku půdorysného rozvržení novostavby, nebo o problematiku hmotového řešení novostavby.

Půdorysné rozvržení novostavby na hranici uliční čáry nelze v současné době ovlivnit. Čtyři moduly dodržují průběh uliční čáry a tedy v této partii parcel i původní půdorysné rozvržení asanovaných staveb. Druhý modul od uliční čáry ustupuje v souladu s požadavky regulačního plánu MPR Olomouc, čímž by mělo dojít k vytvoření drobné piazzety jako nástupního prostoru do objektu SEFO. Posunutí druhého modulu zpět na hranici uliční čáry, tj. do pozice asanované stavby, která na této parcele stála, a zarovnání zástavby v linii uliční čáry vzhledem ke stávajícím regulativům Regulačního plánu MPR Olomouc tedy není možné. V dané souvislosti upozorňujeme, že s ustoupení stavby v tomto místě souhlasil i věcně a místně příslušný orgán státní památkové péče – Ministerstvo kultury – ve svém stanovisku č. j. MK 9393/2009 OPP ze dne 3. 12. 2009.

Ke hmotovému řešení novostavby, tedy ke hmotové návaznosti navrhované novostavby SEFO ve vztahu k navazující zástavbě v dané lokalitě, se vyjádřila Vědecká rada generální ředitelky Národního památkového ústavu v roce 2014 na svém 14. zasedání. Členové rady se většinou hlasů vyslovily, že

předložená architektonická studie je ve smyslu konceptu akceptovatelná v daném prostředí. Výslovně ocenila výtvarnou kvalitu návrhu a skutečnost, že se hmotově snaží navázat na historickou urbanistickou strukturu. V rámci výhrad, které k projektu SEFO uplatnila, se hmotového řešení týká bod č. 1, a to: „*Sporné se jeví navrhované řešení zadní (severní) části budovy. Problémem je v této souvislosti nejenom odstup od hradeb, který byl v aktuálním návrhu již částečně vyřešen, ale také hmotové řešení se stejnou výškou objektů a s ním související podoba severního průčelí. Pro historická města je charakteristická zástavba s vyššími objekty při komunikaci či veřejném prostoru a nižšími ve dvorní části. Tento princip je žádoucí při komponování severního průčelí zohlednit. Vědecká rada zdůrazňuje význam pohledu na severní průčelí navrhované budovy ve vztahu k veduté historického jádra Olomouce. Doporučuje zvážit redukci a snížení výšek alespoň některých objektů.*“

Jelikož Vědecká rada generální ředitelky Národního památkového ústavu je dle svého zřizovacího statutu vrcholným specializovaným poradním orgánem pro posuzování nejsložitějších odborných otázek státní památkové péče, tedy pro odbornou organizaci státní památkové péče vrcholným arbitrem při posuzování nejsložitějších záměrů urbanistických zásahů a novostaveb v památkově chráněných územích, našemu pracovišti nepřísluší její odborný názor zpochybňovat. Naopak, odborný názor Vědecké rady považujeme za jedno ze stěžejních vyjádření současného stavu poznání kulturně-historických hodnot předmětné lokality v městské památkové rezervaci Olomouc a de facto i celku městské památkové rezervace. Proto jsme v písemném vyjádření č. j. NPU-391/74280/2021 ze dne 27. 9. t. r. reagovali na bod č. 1 výhrad Vědecké rady a uplatnili podmínku: „*e) objekt č. 5 nebude realizován v navrhované délce navazující téměř na hlavní hradební zeď, ale bude v severní partii půdorysně zkrácen minimálně o 4 m.*“ Podmínky ke hmotové korekci u ostatních objektů č. 1 až 4 jsme neuplatnili, jelikož podle našeho názoru objekty č. 1 a 2 reagují na hmotové řešení monumentální zástavby Předhradí a objekty č. 3 a 4, tvořící pomyslný předěl mezi většími stavebními hmotami zástavby Předhradí a drobnějším měřítkem zástavby lokačního města, podle našeho názoru rovněž tyto základní urbanistické charakteristiky obou území zohledňují, neboť ve svém půdorysném řešení v zadních partiích ustupují jižním směrem k uliční čáře a hmotově tak navazují na západně situovanou drobnější zástavbu lokačního města. Právě tento moment, kdy dynamický půdorys i hmotové řešení tvůrčím způsobem reaguje jak na původní parcelaci asanované zástavby, tak na hmoty zástavby obou stran svého okolí, lze považovat za výrazný a jedinečný autorský moment celého návrhu SEFO ve smyslu naplnění podmínky výnosu Ministerstva kultury ČR ze dne 21. 12. 1987 čj. 16 417/87-VI/1, jímž došlo k prohlášení olomoucké památkové rezervace. Zde se v § 5 odst. 1 písm. c) uvádí: „při nové výstavbě ... je třeba dbát architektonických vztahů ke kulturním památkám a jejich souborům, navazovat na jejich objemovou a prostorovou skladbu i prostředí a dotvářet jejich celky přiměřenými prostředky současné architektury.“

Ad 5. NPÚ neodůvodnil, z jakého důvodu bylo z jeho strany připuštěno propojení posuzovaného objektu s budovou Muzea umění Olomouc, čímž dojde zcela jistě k narušení autentického zdiva

V souvislosti s plánovaným propojením objektu ul. Denisova č. 824/47 se zamýšlenou novostavbou SEFO je třeba si uvědomit, kde je těžiště památkových hodnot předmětné kulturní památky. V prohlášení městského domu ul. Denisova č. 824/47 za kulturní památku čj. 8886/91 ze dne 27. 5. 1991 Ministerstvo kultury uvedlo: „*Budova je objektem s delším stavebním vývojem. Dům byl vystavěn v r. 1840, v letech 1915 – 16 přestavěn a ve 20. a 30. letech rozšířen a adaptován. Z pozdně klasicistní fáze výstavby je zachována část dispozičního řešení, z pozdně secesní fáze část uličního průčelí. Autorem neoklasicistní přestavby s kubizujícími detaily je Jar. Kovář st., autorem sochařské výzdoby Moritz Lau. Objekt nejen výrazně dotváří cenný urbanistický prostor historického jádra města, ale představuje i jeden z nejvýznamnějších příkladů neoklasicistní architektury na Moravě.*“

V evidenčním listu nemovité kulturní památky je zhodnocení dané stavby popsáno následovně: „Jeden z nejvýznamnějších příkladů neoklasicistní architektury 20. století na Moravě, výrazně dotvářející významný urbanistický prostor historické jádra.“

Těžištěm památkových hodnot předmětné kulturní památky, která v 90. letech 20. století prodělala výraznější a v některých částech i dosti zásadní stavební úpravy (vizte například úpravy spojené se vznikem výstavního sálu tzv. Trojlodí), je tedy v urbanistickém, hmotovém a architektonickém řešení areálu a dále vyjma základních historických stavebních konstrukcích také v určité části zachované historické vnitřní struktury (vnitřních dispozicích). Mimochodem na skutečnost problematického vymezení podstaty památkových hodnot daného areálu jsme již dříve upozorňovali například v písemném vyjádření ve věci rekonstrukce bývalého kina Central č. j. NPU-391/59659/2016 ze dne 17. 8. 2016 a orgán státní památkové péče ve svém závazném stanovisku č. j. SMOL/190919/2016/OPP/KO, sp. zn. S-SMOL/162952/2016/OPP ze dne 31. 8. 2016 hodnocení odborné organizace státní památkové péče a také zamýšlené zásahy do dispozičního řešení kulturní památky nijak nerozporoval.

I když by navrhovanými průřazy v obvodovém zdivu – propojením objektu MUO se zamýšlenou novostavbou SEFO – mělo dojít k zásahům do dobových stavebních konstrukcí (zdiva pocházejícího patrně z poloviny 19. století či v některých partiích z počátku 20. století, kdy jeho obecná hodnota stárí není příliš výrazná a jinou hodnotu – například cennou uměleckou výzdobu atd. – nelze očekávat), vzhledem k charakteru dříve orgánem státní památkové péče připuštěných stavebních zásahů na dané kulturní památce a také vzhledem k charakteru obou staveb (stávajícího objektu MUO a zamýšlené novostavby SEFO) tyto zásahy podle našeho názoru neovlivní podstatu kulturně-historických hodnot předmětné kulturní památky a rovněž bude stále patrné hmotové oddělení daných areálů a tím i původní stavební linie (hranice) kulturní památky ve vztahu k zamýšlené novostavbě SEFO.

Závěrem upozorňujeme, že z pohledu kulturně-historických hodnot chráněného statku městské památkové rezervace a jejích jednotlivých objektů je třeba považovat za mnohem závažnější například skutečnost komunikačního propojení všech objektů areálu hotelu Arigone, a to včetně kulturní památky měšťanského domu ul. Mahlerova č. 237/21, rej. č. 13648/8-3645 ÚSKP ČR, kdy takovéto zásahy orgán státní památkové péče ve své rozhodovací praxi připustil.

Ad 6. NPÚ neodůvodnil, proč z jeho pohledu je v souladu se zájmy státní památkové péče ta skutečnost, že posuzovaný objekt nebude mít tradiční střešní krytinu a nebudou při jeho realizaci použity tradiční materiály

V dané souvislosti opět odkazujeme na závěry 14. zasedání Vědecké rady generální ředitelky Národního památkového ústavu v roce 2014. Členové rady se většinou hlasů vyslovily, že předložená architektonická studie je ve smyslu konceptu, tj. i ve smyslu představeného materiálového řešení, akceptovatelná v daném prostředí. Vědecká rada žádným způsobem nepochybnila navrhované materiálové řešení zamýšlené novostavby SEFO. Naopak ocenila výtvarnou kvalitu návrhu.

Jak jsme již výše upozornili, Vědecká rada generální ředitelky Národního památkového ústavu je dle svého zřizovacího statutu vrcholným specializovaným poradním orgánem pro posuzování nejsložitějších odborných otázek státní památkové péče, tedy pro odbornou organizaci státní památkové péče vrcholným arbitrem při posuzování nejsložitějších záměrů urbanistických zásahů a novostaveb v památkově chráněných územích, přičemž našemu pracovišti nepřísluší její odborný názor zpochybňovat.

Dovolujeme si upozornit, že v případě záměru SEFO se jedná o novostavbu, tedy nikoliv o obnovovanou existující historickou stavbu. K takovýmto objektům zcela nových staveb jsou památkovou péčí obecně uplatňována jiná kritéria, než v případě existujících obnovovaných historických staveb. Volbu materiálového řešení vnějšího pláště pro novostavby v památkové

rezervaci, které by bylo odlišné od řešení vnějšího pláště navazující či okolní zástavby, umožňuje výnos Ministerstva kultury ČSR ze dne 21. 12. 1987 čj. 16 417/87-VI/1, jímž došlo k prohlášení olomoucké památkové rezervace. Zde se v § 5 odst. 1 písm. c) uvádí: „při nové výstavbě ... je třeba dbát architektonických vztahů ke kulturním památkám a jejich souborům, navazovat na jejich objemovou a prostorovou skladbu i prostředí a dotvářet jejich celky přiměřenými prostředky současné architektury.“ Za přiměřený prostředek současné architektury jsou obecně považovány materiály jako sklo, kov, ale i beton. Použití některých moderních materiálů (např. betonu) nevylučuje ani metodika Národního památkového ústavu *Novostavby v památkově chráněných sídlech*. Praha 2004 (vizte například str. 46). Mimo jiné patrně na základě těchto hledisek s výše uvedeným materiálovým řešením novostavby SEFO Vědecká rada generální ředitelky Národního památkového ústavu souhlasila.

V dané souvislosti upozorňujeme, že v současné době jsou státní památkovou péčí ČR povolovány a v památkově chráněných územích vznikají stavby, jejichž materiálové řešení vnějšího pláště je odlišné od navazující tradiční zástavby, vizte například zdařilá novostavba galerie Závodný v památkové rezervaci Mikulov (2011) či excelentní novostavba tzv. Skleněný dům v památkové zóně Nový Bor (sídlo firmy Lasvit, 2019) atp. Z důvodu zachování odbornosti, objektivity, zákonného a přezkoumatelného rozhodování o nejsložitější otázce v památkové péči – tj. hodnocení novostaveb v historickém prostředí – doporučujeme správnímu orgánu kromě výše uvedených novostaveb sledovat např. Ceny Klubu za starou Prahu za novostavbu v historickém prostředí – <https://www.zastarouprahu.cz/menu-leve/cena-klubu/kategorie-21/> –, kde správní orgán nalezne mnoho příkladů oceňovaných novostaveb, které nepoužívají tradiční krytiny či stavební materiály. Přesto jde o stavby kvalitní a nepoškozující své prostředí.

Obáváme se, že výše uvedený dotaz nutně vede k úvaze, zda je správní orgán schopen – při projevení *nespokojenosti* s poskytnutým písemným vyjádřením NPÚ, ve spojení se zjevnou indolencí vůči stanoviskům ústředního orgánu státní památkové péče, tj. Ministerstva kultury (stanoviska jsou orgánu státní památkové péče dozajista známa z procesu pořizování změn regulačního plánu a jeho oběhu na MMOL) a nejprestižnějšímu odbornému poradnímu orgánu v ČR v oblasti památkové péče, Vědecké rady GR NPÚ – odborně vyhodnotit dopady záměru novostavby SEFO na hodnoty MPR Olomouc. K tomu si dovoluujeme připomenout rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2009, č. j. 7 As 43/2009, který k činnosti orgánu státní památkové péče, k jeho posuzování, zda jsou zamýšlené práce slučitelné se zájmy památkové ochrany, uvedl: „**Takový správní orgán je tedy nepochybně povinen znát nejnovější odborně relevantní trendy v památkové ochraně a dokázat zhodnotit, zda a jak mají být v jeho činnosti aplikovány. Proto musí stále zvažovat, zda jeho dosavadní správní praxe je v souladu s aktuálním stavem vědeckého poznání v daném oboru, a pokud nikoli, je povinen ji novým vědeckým poznatkům přizpůsobit. Patříčná úroveň odbornosti je zákonným znakem jeho rozhodování a může být podrobena soudní kontrole v rámci správního soudnictví.**“

Ad 7. NPÚ neuvedl, z jakého důvodu by měla být stávající proluka zastavěna a jaké bude mít předmětné zastavění přínos pro MPR

Předpokládáme, že orgán státní památkové péče je natolik odborně způsobilý, že skutečnost potřeby rehabilitace takto výrazné urbanistické závady v rámci památkové rezervace není třeba nijak zpochybňovat.

Podle jedné ze základních metodik odborné organizace státní památkové péče, věnované obecným principům urbanismu v historických sídlech, již výše zmiňované metodiky Kuča Karel, Kučová Věra, *Principy památkového urbanismu*. Praha 2000, je daná proluka zařaditelná mezi zastavitelné plochy, kdy stávající situace je hodnocena z hlediska historické urbanistické struktury jako nežádoucí, jelikož mění charakter půdorysné struktury sídla (vizte str. 21). Zájemem památkové péče je obnova zástavby na tomto území a tedy i rehabilitace narušené urbanistické struktury historického jádra města.

Zástavba předmětného území je navíc kontinuálně řešena prakticky od doby demolice původně zde stojících staveb, tj. od 70. let 20. století (vizte spisovna NPÚ ÚOP OL), a úsilí o dostavbu předmětné proluky je kladnými stanovisky věcně a místně příslušného orgánu státní památkové péče (Ministerstva kultury) podporováno i v rámci uplatňování stanovisek k návrhům Regulačního plánu MPR Olomouc. Není nám známo, že by v procesu schvalování regulačního plánu Ministerstvo kultury vyslovilo zásadní nesouhlas se záměrem zástavby v předmětné proluce. Souhlas s dostavbou, resp. potřebou obnovy zástavby v proluce navíc vyslovil i Magistrát města Olomouce jako prvoinstanční orgán státní památkové péče, když na parcele č. 455 připustil v nepříliš vzdálené době vybudování novostavby, vizte závazné stanovisko č. j. SmOI/OKR/20/737/2006/KO ze dne 5. 6. 2006.

Ad 8. *V minulosti došlo k opakované změně názoru jak NPÚ, tak Vědecké rady generální ředitelky NPÚ, ale i Ministerstva kultury, tato skutečnost však nebyla v samotném vyjádření nikterak odůvodněna, proč k těmto změnám docházelo, na základě jakých poznatků, dokumentů, apod., což považuje orgán státní památkové péče za irelevantní*

Na výše uvedený bod budeme reagovat, třebaže považujete jeho zodpovězení ve výsledku – jak uvádíte – za irelevantní, tj. bezvýznamné.

Národní památkový ústav, ú. o. p. v Olomouci jako odborná organizace státní památkové péče svůj odborný názor k záměru novostavby SEFO nezměnil. S prezentovanou koncepcí souhlasil, přičemž připomínky uplatňoval od představení studie v roce 2009 vždy pouze k některým částem záměru, jako například k navázání novostavby na parkánovou hradbu či k hmotovému řešení částí novostavby v její severní partii, což je také v podmínkách uplatněných v písemném vyjádření č. j. NPU-391/74280/2021 ze dne 27. 9. t. r. zohledněno.

Pokud se domníváte, že Národní památkový ústav, generální ředitelství a dále Ministerstvo kultury měnily svůj názor na záměr novostavby SEFO, pak je třeba, abyste se obrátili s dotazy přímo na tyto subjekty.

Ad 9. *NPÚ ve svém vyjádření odkazuje na velké množství svých vyjádření vydaných v minulosti, či vyjádření Ministerstva kultury, orgán státní památkové péče však tyto vyjádření nemá k dispozici, což považuje za zcela nekorektní jednání NPÚ vůči němu, jakožto orgánu, který je v této věci kompetentní a jeho rozhodnutí je, na rozdíl od vyjádření NPÚ, právně relevantní*

a dále žádáte o zaslání kopií vyjádření NPÚ a Ministerstva kultury, na které odkazujeme ve svém vyjádření, konkrétně:

- č.j. NPÚ-391/3599/2009 ze dne 09.09.2009;

- č.j. NPÚ-302/8701/2009 ze dne 02.12.2009;

- č.j. MK 9393/2009 OPP ze dne 03.12.2009;

- č.j. MK 4234/2009 OPP ze dne 29.07.2009,

Požadované dokumenty Vám zasíláme přílohou.

Závěrečné konstatování správního orgánu ve vztahu k odborné organizaci státní památkové péče, cit: „Orgán státní památkové péče závěrem zdůrazňuje, že s ním v minulosti nebyly konzultovány veškeré změny týkající se studie posuzovaného objektu, vše bylo vždy konzultováno pouze s NPÚ, přičemž orgán státní památkové péče, nebyl o významných skutečnostech řádně informován a nebyly mu ani poskytnuty veškeré potřebné dokumenty k posouzení, aby mohl v dané věci konat potřebné kroky. S tímto souvisí i následná netransparentnost vůči veřejnost.“, je zcela irelevantní, neboť NPÚ není účastníkem řízení a není odpovědný za ne/konání vlastníka vůči orgánu státní památkové péče a za to, v jaké fázi před záměrem či realizací předloží věc k posouzení prvoinstančnímu orgánu památkové

péče. Není nám také známo, kde vzniká následná netransparentnost vůči veřejnosti, když správní řízení je neveřejné.

Dovolujeme si Vás požádat o zaslání závazného stanoviska ihned po jeho vydání, a to z důvodu nezbytné znalosti jeho výroku pro další sledování akce v souladu se zákonem o státní památkové péči.

Mgr. František Chupík, Ph.D.
ředitel

Přílohy (počet svazků):

č.j. NPÚ-391/3599/2009 ze dne 09.09.2009 (el. kopie – 1x);

č.j. NPÚ-302/8701/2009 ze dne 02.12.2009 (el. kopie – 1x)

č.j. MK 9393/2009 OPP ze dne 03.12.2009 (el. kopie – 1x)

č.j. MK 4234/2009 OPP ze dne 29.07.2009 (el. kopie – 1x)

Na vědomí

NPÚ, ú. o. p. v Olomouci, odbor archeologie, PhDr. Pavel Šlězár, Ph.D. – zde

NPÚ, ú. o. p. v Olomouci, oddělení specialistů, Ing. Jarmila Marková – zde

NPÚ, GnŘ, vnitřní poštou